

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Pastorum Sive Instructio Practica Neoparochorum

Dirckinck, Johann

Treviris, 1702

Caput. 18. De Sacramento Matrimonii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51873)

stri amore. Hoc est esse hostiam Deum
 quam à nobis exigit Deus. Rom. 12.
 Qui nostri causa exinanivit semetipsum
 formam servi accipiens. Phil. 2. 7. Sic
 multa bona Sacerdos assequetur, ut
 & illud, quod alii Sancti, præsertim S.
 Gregorius L. 4. Dial. c. ult. scribit
*Audenter dico, quia salutari hostia post
 mortem non indigebimus, si ante mortem
 Deo ipsi hostia fuerimus.*

CAPUT XVIII.

De Sacramento Matrimonii.

Monitum I. Curet Parochus, ut
 ea quæ ad legitimè contrahen-
 dum matrimonium requisita sunt,
 probè observentur; ut scilicet sponsi
 careant impedimento dirimente &
 impediante; parentumque consensu
 obtineant: quamvis enim hic ab-
 solutè non requiratur; est tamen in
 reverentia, & injuria erga patriam
 potestatem, illis invitis contrahere.
 Monendi etiam & reprehendendi
 sunt parentes, qui proles religiosum
 statum

statum inire volentes, ad matrimonium cogunt, aut contra, nolentes in monasterium intrudunt; aut etiam, cum quibus nolent, matrimonium inire compellunt

Monitum II. Doceat sponfos, quomodo sponsalium fides fit observanda; ut scilicet sine justa causa non resiliant; ut alteri cum promissione matrimonii non copulentur, ut etiam inter se, durantibus simplicibus sponsalibus, non jungantur. Observetque Pastor ad licitam copulationem prærequisita: ut scilicet ordinarias denuntiationes, seu proclamationes præmittat; contractus matrimonialis, se præsentate fiat, & benedictio nuptialis, juxta morem Ecclesie, præcedat.

Monitum III. Ut Catholicus cum hæretico, vel contra, matrimonium inireat, quantum potest, dissuadeat, raro enim ejusmodi matrimonia pacifica & felicia sunt; oriuntur enim sæpe triæ vel difficultates aut ex prolibus, quæ religionem sequi debeant, aut ex jeju-

niis Ecclesie observandis, aut diversis templis frequentandis: si autem, in Germania praesertim, impedire nequeat quantum fieri potest, religioni proleum prospiciatur.

Monitum IV. Expediit ut sponsi ante contractum matrimonialem, imò & ante denuntiationes, proprium Pastorem adeant, vel alium pium sacerdotem ab ipso delegatum, à quo doceantur quanta sit hujus Sacramenti excellentia & sanctitas: Apostolus vocat *magnum Sacramentum*; *magnum* ratione materiae, quae sunt corpora hominum sacris undis tinctorum: *magnum* vi significandi, conjunctione amoris plenissimam, quae humanae naturae divinitate connexa est: item unionem qua Christus cum Ecclesia, & qualibet anima gratia Dei praedita, conjungitur: *magnum* effectis, quae non ad solam propositi vitam se porrigunt, sed saepe per secula lustra durant, vel in poenis vel in praemiis liberorum. Deinde exponitur, quae ad illud legitime contrahendum

dum conditiones, quæ ad fructum illius percipiendum dispositiones, requirantur; ac proinde quæ in illis fides, religio, intentionis rectitudo debeat reperiri; ut nimirum matrimonium ineant non libidine, aut avaritiâ ducti; sed ut Tobias junior coram Deo protestabatur: *sola posteritatis dilectione, per quam nomen Dei benedicatur in sacula seculorum.* Tob. 8. 9.

Monitum V. Quomodo recenter nupti, vitam christianam debeant instituire, familiamque gubernare, Pastor doceat: servire poterunt ea, quæ S. Carolus Borromæus, inter alia plura monita, Sacramentum matrimoniâ concernentia, decretis suis inferi voluit; Concil. mediol. tit. 3. de matrim. Ubi vult, ut conjuges solliciti sint, ut domestici omnes instruantur in catechesi, manè & vesperi preces fundant, statis temporibus sacramenta frequentent, missæ intersint indies, conciones frequentent, juramenta, blasphemias ac verba obscœna non tole-

U 3

reut

rent, libros pios legendos curent, noxios proscribant &c.

Monitum VI. Procuret pro viribus concordiam inter conjuges. 1. communem utriusque dilectionem exclusâ zelotypiâ. 2. Non se defraudent nisi ex consensu, ad tempus, ut orationi vacent, 1 Corinth 7. denique ut se mutuò supportent in tolerandis defectibus animi, infirmitatibus corporis, & oneribus matrimonii. Secundò Maritus uxorem tractet tanquam sociam, victûs, honoris & cohabitationis. Tertiò Uxor meminerit se datam viro in adjutricem & adiutorium, in educanda prole, gubernanda familia, & curanda re familiari.

Monitum VII. Instruat quæ concordia servanda cum vicinis. 1. Personæ, fama, & opes ad vicinos pertinentes, intactæ relinquantur. 2. Inquisitio curiosa in aliena dicta & facta evitetur. 3. In obsequiis, auxiliisque præstandis, prompta benevolentia adhibeatur. Observetûrque illud Christi Matth. 7. *Omnia quæcumque vultis, ut*

faciant vobis homines, & vos facite illis.
& illud S. Tobia monitū c. 4. *Quod ab
alio oderis fieri tibi, ne tu alteri facias.*

Monitum VIII. Doceat conjuges,
observanda erga famulos. i. est: instru-
ctio necessaria, de articulis fidei, modo
orandi, sacramenta frequentandi, atq;
ut hæc melius addiscant, ad catechis-
mos & conciones constanter mitantur.
2. Sustainatio liberalis, & laboris dis-
creta impositio. 3. Correctio, si delin-
quant. *Cibaria & virga & onus asinos;
panis & disciplina & opus servo Eccli.
33.35. Melior enim est manifesta correptione,
quam amor absconditus: & meliora
sunt vulnera diligentis, quam fraudulen-
ta oscula odientis. Proverb. 22.*

*Ad extremum, pro dubiis quibus-
dam dirimendis, Neoparochus
sequentia observet.*

EXpedit Pastorem, Sponsalibus Parochiano-
rum non assistere, ne imperiti putent, ma-
trimonium jam contractum, & malè usurpent
ejus jura: Denuntiationes etiam extra Templum
in concursū populi fieri posse, docet Layman.
Eas tribus festis continuis fieri posse, ait. Dical-

tillo. Si sponsi sint è diversis parochiis, in utraq;
debet fieri proclamatio. Layman, Sanchez &
alii: non tamen damnanda est consuetudo, quæ
in aliquibus Ecclesiis viget adhuc, ut in Paro-
chia solius sponsi denunciationes fiant. Possit
Pastorem, absq; licentia ordinarii ommittere de-
nunciationes, vel unam pro tribus facere, in
sequentibus casibus docet Hauk ias in Epitome
Paroch. v. Denunt. c. 7. si abest suspicio prudens
impedimenti. 2. pudor ob disparitatem ætatis,
qualitatis, divitiarum. 3. infamia, quando concu-
binarii habitus pro Conjugibus. 4. vicinitas tem-
poris clausi. 5. magnatum dignitas. Denunciatio-
nes sunt repetendæ, si matrimonium differatur
ad quatuor menses. Si unus sponsorum secundo
nuptias celebret, iterum à Pastore benedictione
adhiberi, passim consuetudo obtinuit, juxta Lay-
man. Potest Pastor in Germania matrimonio
catholicorum in sua parochia degentium assiste-
re. L. 5. tr. 10. p. 2. c. 4. Potest Pastor extra pa-
rochiam assistere Parochianis suis matrimonium
contrahentibus, quia non desinunt ejus esse sub-
diti: Diana. p. 9 tr. 7. refl. 45 Pastor, vagorum
matrimonio non assistat, nisi post diligentem in-
quisitione & licentiam ab Ordinario obtentam.
Concil. Trid. sess. 24. c. 7. Si dubium de impedi-
mento dirimente occurrat, saltem, quando re-
moram patitur, rectius faciet Pastor, dubium de-
ferendo ad Ordinarium: Non est necesse Testes
matrimoni, habere conditiones pro aliis testibus
requ-

requisitas, possunt enim testes esse, feminae, infames, infideles, parentes, liberi, servi. Layman L. 5. tr. 10. p. 2. c. 4. Denique Parochus accuratè studeat cognoscere gradus consanguinitatis, affinitatis, cognationis spiritualis & legalis, matrimonium dirimentes.

CAPUT XIX.

De administratione Sacramenti extremae Unctionis

Monitum I. Parochus visitans infirmum, hortetur eum, ut morbum prompto & libenti animo, de manu Dei acceptet; & in omnibus divinae voluntati se resignet. *Est enim infirmitas, non ad odium, sed ad amorem, ut loquitur S. Aug. ab aeterno, in bonum & salutem animae, à Deo ordinata; ut peccata expurget, poenas remittat, passiones mortificet, gratiam augeat, & coronae gloriae complementum addat. dicat itaque infirmus: Pater si possibile est, transeat à me calix iste, verumtamen non mea; sed tua voluntas fiat.*

Monitum II. Suadeat infirmo, ut testamentum maturè condat. *Fac testamentum, dum sanus es, ait S. Aug. de*